اخبار کوتاه

برای کنترل نقدینگی و مهار تورم صورت گرفت؛
آغاز عملیات بازار باز در بانک مرکزی

بانک مرکزی در چارچوب سیاستگذاری جدید پولی با هدف مدیریت نرخ سود در بازار بین بانکی و کنترل نقدینگی و مهار تورم، از آغاز به کار اجرای عملیات بازار باز در این بانک خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از بانک مرکزی، در اجرای چارچوب جدید سیاستگذاری پولی با هدف مدیریت نرخ سود در بازار بین بانکی و کنترل نقدینگی و مهار تورم و فراهم سازی بستر لازم برای سیاست پولی مبتنی بر هدفگذاری تورم، با استفاده از ابزارهای کوتاهمدت غیرمستقیم سیاست پولی، دستورالعمل «اجرای عملیات بازار باز و اعطای اعتبار در قبال اخذ وثیقه توسط بانک مرکزی» (به همراه اصلاحات آن در موضوع ۳/۱۰/۱۳۹۸) از سوی شورای پول و اعتبار به تصویب رسید.

متعاقب این امر کمیته اجرایی عملیات بازار باز در ۳۱ شهریور ۹۸ به دستور رییس کل بانک مرکزی با هدف فراهم‌سازی بسترها و الزامات مورد نیاز تشکیل شد. در همین ارتباط، در ماه‌های گذشته با همکاری دستگاه‌های مربوطه بسترهای ساخت اقتراری و نرم‌افزاری اجرای عملیات به همراه تدارک ابزارهای مورد نیاز فراهم شد.

اکنون زمینه برای اجرای تدریجی عملیات بازار باز به منظور مدیریت نرخ سود در بازار بین‌بانکی و هدایت نرخ سود در این بازار در چارچوب جدید سیاست‌گذاری پولی فراهم شده است.

استفاده از «عملیات بازار باز» و همچنین برقراری دامنه نرخ سود (کریدور نرخ سود) از جمله مهمترین مولفه‌های چارچوب جدید سیاست‌گذاری پولی محسوب می‌شوند.

ابزارهای عملیاتی پیش‌بینی شده برای جذب یا تزریق نقدینگی به بازار بین بانکی با هدف پیگیری موضع سیاست پولی بانک مرکزی در چارچوب جدید سیاستگذاری پولی، شامل خرید و فروش قطعی اوراق بهادار دولتی، توافق بازخرید منطبق با شریعت بر مبنای دارایی پایه اوراق بهادار دولتی و/ز، اعطای اعتبار در قبال وثیقه (اوراق بهادار دولتی، طلا و/ز) و همچنین سپردهذیری بانک مرکزی از بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی (منطبق با شریعت) است.

براساس همانعذکرهای هیات صورت گرفته و جلسات کارشناسی برگزار شده با فعالان مرتبط، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی می‌توانند، بر اساس اعلان قریب‌الوقوع بانک مرکزی در زمینه انجام عملیات بازار باز نسبت به مدیریت نقدینگی (کمبود یا مازاد) خود در بازار بین‌بانکی اقدام کنند.

بانک مرکزی در چارچوب جدید سیاست‌گذاری پولی، مدیریت نقدینگی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی را برمبنای اوراق بهادار اسلامی منتشر شده توسط خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی انجام می‌دهد. ضروری است بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی نسبت به اختصاص بخشی از دارایی‌های خود به اوراق مزبور اقدام کنند.

وزیر صنعت:
لاستیک‌های وارداتی، به بازار عرضه می‌شوند

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: لاستیک‌های سنگین که برای تنظیم بازار وارد و توزیع آنها به دلیل اشباع متوقف شده بود، می‌توانند با همکاری وزارت راه و شهرسازی در بازار توزیع شوند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا: «رضا رحمانی» روز شنبه در تشست مشترک با رییس اتاق تعاون ایران و اتحادیه‌های تعاونی سراسری که در محل اتاق تعاون ایران برگزار شد، اظهار داشت: تعاونی‌ها همواره در شرایط بحرانی در توزیع اقلام مورد نیاز بازار کمک حال ما بودهاند و یکی از این موارد توزیع لاستیک بود.

وی افزود: با توجه به اشباع بازار و حمایت از تولید داخل، توزیع لاستیک‌های سنگین وارداتی متوقف شده بود. با توجه به تاریخ انقضای این کالا و خسارات ناشی از آن به اتحادیه‌ها، برای حل این موضوع می‌توانند با همکاری وزارت راه و شهرسازی و پس از ثبت در سامانه تجارت، لاستیک‌های سنگین خود را در شبکه‌های مورد تایید به فروش برسانند.

به گزارش ایرنا، سال گذشته با افزایش قیمت لاستیک رانندگان خودروهای سنگین و تیمه سنگین که کار حمل و نقل کالا و یا مسافر را انجام می دهند اعتراض و اعتصاب کردند که در این راستا دولت برای کمک به رانندگان این توافق، توزیع لاستیک با نرخ دولتی را به سازمان راهداری سپرد.

دارنت با ۲۴۰۰ تومانی و تعرفه پایین، در ایرنا برای حل مشکلات حمل و نقلی کشور اتخاذ شد، اما در تهایت به تولید داخلی ضربه زد و براین اساس توزیع لاستیک‌های وارداتی متوقف شد.

صدور بیش از ۵.۲ میلیون تن فولاد در ۹ ماه امسال

بررسی کارنامه عملکرد ۱۰ مجموعه فولادسازی کشور در دوره ۹ ماهه امسال، حاکی از صدور پنج میلیون و ۲۰۹ هزار و ۲۵۸ تن است که در مقایسه با دوره مشابه پارسال افزایش ۱۹ درصدی را نشان می دهد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا: آمارهای صادرات کارخانه های ذوب آهن، فولاد مبارکه اصفهان، خوزستان، هرمزگان، فولاد آلیاژی، خراسان، کاوه جنوب، صبا فولاد، بتاب و چادرملو در آذرماه ۹۸ نیز نشان می دهد که در مجموع ۶۸۵ هزار و ۴۱۱ تن صادرات داشتند که در مقایسه با ماه مشابه در سال ۹۷ رشد ۹۱ درصدی را ثبت کرد.

جدول ارقام صادرات گویای جهش ۹۱ درصدی صادرات فولاد تسبیت به ۹ ماهه ابتدایی پارسال است و برخی از اخبار منتشر شده حاکی از پیش فروش سه ماهه صادرات فولادسازان کشور است که با توجه به رشد قیمت های جهانی این فلز راهبردی می تواند در روند فعالیت این بخش تفش موثری داشته باشد.

بررسی عملکرد مجموعه های مزبور گویای آن است که بالاترین میزان صادرات مربوط به فولاد خوزستان با رقم یک میلیون و ۳۷۴ هزار و ۲۸۴ تن بود که در مقایسه با عملکرد دوره مشابه در سال ۹۷ کاهش ۱۷ درصدی را نشان می دهد.

همچنین بالاترین میزان رشد صادرات در ۹ ماهه امسال تسبت به مدت مشابه سال گذشته، مربوط به فولاد بتاب با صدور ۲۹ هزار و ۷۷۲ تن میباشد است که رشد یکهزار و ۷۵۰ درصدی را رقم زد.

علاوه براین در آذرماه بیشترین میزان صادرات با رقم ۱۰۸ هزار و ۱۲۷ تن مربوط به فولاد خوزستان است. اما در مقایسه با آذرماه ۹۷ کاهش ۲۷ درصدی دارد.

آمار مورد بررسی آذرماه ۹۸ نشان می دهد بیشترین رشد صادرات در بین فولاد سازان یاد شده، از آن فولاد مبارکه با رقم ۹۹ هزار و ۴۷ تن است که رقم ۶۴۸ درصدی را ثبت کرد.

به گزارش ایرنا، آمار عملکرد تعداد ۱۰ شرکت بزرگ بخش معدن و صنایع معدنی گویای آن است که در دوره ۹ ماهه امسال ۱۵ میلیون و ۳۹۸ هزار و ۳۷۰ تن شمش فولادی تولید شد که تسبت به دوره مشابه پارسال رشد چهار درصدی را نشان می دهد.

بررسی تولیدات واحدهای فولاد مبارکه، خوزستان، ذوب آهن، فولاد آلیاژی، گروه ملی فولاد، کاوه جنوب، خراسان، چادرملو، فولاد اوفی، بتاب در آذرماه در زمینه شمش تیز رقم یک میلیون و ۷۲۹ هزار و ۱۴۲ تن را نشان می دهد که تسبت به ماه مشابه در سال ۹۷ افزایش سه درصدی دارد.

بیشترین تولید شمش در بین واحدهای مزبور در مدت ۹ ماهه امسال مربوط به فولاد مبارکه با رقم هفت میلیون و۶۴ هزار و ۴۱۸ تن است که تسبت به دوره مشابه در سال ۹۷ تغییری ندارد. درعین حال بیشترین رشد عملکرد به فولاد بتاب با رقم تولید ۱۹۹ هزار و ۳۲۱ تن شمش تسبت به ۹ ماهه پارسال ۶۹۰ درصد رشد را ثبت کرد.

پلمب ٤ شهربازی غیر استاندارد در تهران

بازرسان استاندارد در جریان بازرسی از شهربازی‌های شهر تهران، چهار شهربازی غیراستاندارد را در مناطق جنوبی شهر شناسایی و پلمب کردند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا: محمودرضا طاهری، مدیر کل استاندارد تهران، با اشاره به اینکه حدود ۳۱۰۰ تجهیز بازی در استان تهران دارای مجوز از این اداره‌کل هستند، در خصوص تمام چهار شهربازی غیراستاندارد گفت: بازرسان استاندارد، شهربازی فجر در محدوده ۱۵ متری اکسیر، شهربازی گلگشت در بلوار ابوذر منطقه ۱۵، شهربازی بازیتو در خیابان تبرد شمالی و شهربازی بوستان شهدای گمنام در خیابان خاوران را بدلیل نداشتن مجوز استاندارد، پلمب کردند.

این مقام مسؤول افزود: بیش از ۲۰ واحد تولیدی سازنده تجهیزات بازی و شهربازی در استان دارای پروانه کاربرد علامت استاندارد هستند.

بنا بر اعلام روابط عمومی اداره کل استاندارد استان تهران، وی متذکر شد: از آنجا که استاندارد تجهیزات بازی اجباری است، بهره‌برداران بدون مجوز استاندارد، حق بهره‌برداری از این وسایل را ندارند و شهروندان نیز باید مجوز تجهیزات بازی را در حین استفاده، از اپراتور دستگاه مطالبه کنند.

مدیر کل دفتر محیط زیست و سلامت غذای وزارت جهادکشاورزی خبر داد؛
تسهیلات بانکی برای متقاضیان هلدینگ کشاورزی

در راستای توسعه و تعاملات دفتر محیط زیست و سلامت غذای وزارت جهاد کشاورزی و سازمانهای جهاد کشاورزی استانها، مدیر کل دفتر محیط زیست و سلامت غذای وزارت جهادکشاورزی با حضور در استان البرز از نزدیک عملکرد گروه محیط زیست سازمان جهاد کشاورزی البرز را بررسی کرده و به تعامل و تبادل نظر با مدیر و کارشناسان این مجموعه پرداخت.

به گزارش پیام آشنا، سعید سعادت با اشاره به اهمیت تولید محصول گواهی شده بر تخفیف ۹۵ درصدی در پرداخت کارمزد صدور پروانه ، تخفیف ۲۰ درصدی حق بیمه سهم بیمه گذار، صدور و تمدید کلیه مجوزها و تخصیص اعتبارات و استمهال تسهیلات پرداختی بخش کشاورزی با اولویت محصول گواهی شده تاکید کردند.

وی در ادامه این نشست به همکاری و همانعذکرهای به منظور استفاده از ظرفیت تعاونی های روستایی وفعال کردن اتحادیه های آن جهت تشکیل هلدینگ ها برای تولید محصول گواهی شده و اخذ نشان حد مجاز آلاینده ها تاکید داشته و اذعان کردند که برای متقاضیان ایجاد هلدینگ ، تسهیلات بانکی با نرخ ۱۸٪ مهیا شده است. در این نشست، بشیری، سرپرست گروه محیط زیست و سلامت غذای سازمان جهاد کشاورزی استان البرز ضمن تشکر از حضور دکتر سعادت به شرح فعالیت های انجام شده این گروه پرداختند. وی ضمن اشاره به استانداردها و نظام ایمنی زیستی در روند صدور پروانه نشان حد مجاز آلاینده ها در محصولات کشاورزی گفت: این گروه اقدام به آموزش ۲۹ نفر مدیرکنترل کیفی محصولات کشاورزی و همچنین با همکاری مدیریت همانعذکرو ترویج کشاورزی به آموزش ۴۰ نفر از کارشناسان موجین پهنه و همچنین بهره برداران بخش کشاورزی در استان نموده‌است.

بشیری افزود: در راستای پایش شاخص های پایداری ،آلایندها مدیریت پسماند و پسابها در بخش کشاورزی با همکاری معاونت بهبود تولیدات دامی تا کنون سیستم تصفیه خانه پساب ۶ واحد از ۱۸ واحد دامداری مشمول به بهره برداری رسیده‌است.

وی در پایان گفت: متقاضیان میتوانند با استفاده از تسهیلات خط اعتباری مکانیزاسیون با نرخ ۱۵ درصد با اولویت ایجاد تصفیه خانه در حوزه دام وکشت محصولات گواهی شده در گلخانه ها اقدام نمایند

با پیاده سازی نظام مسئولیت اجتماعی در شرکت فرآورده های نفتی البرز تاکید شد؛
مسئولیت پذیری یکی از مهم ترین مسئولیت های اجتماعی در نظام اداری

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه البرز گفت: حساسیت نسبت به مسائل اجتماعی، فرهنگی و محیطی و تلاش برای برقراری و "پیاده سازی نظام مسئولیت اجتماعی" (CSR) از فعالیتهای پیش روی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه البرز است.

به گزارش پیام آشنا، اولین جلسه "پیاده سازی نظام مسئولیت اجتماعی" منطقه البرز، با حضور مدیر، معاون فنی وعملیاتی، و روسای واحدهای مختلف منطقه البرز در سالن اجتماعات منطقه برگزار شد.

مجتبی دلیری با اشاره به تعیین سیاستها و چارچوبهای برنامه ریزی منطقه در مسئولیت های اجتماعی گفت: کارنامه منطقه البرز در بسیاری از امور درخشان است و با کمک و هم افزایی واحدهای مختلف می توان در بحث مسئولیت‌های اجتماعی نیز پیشرو باشیم.

وی مسئولیت پذیری آحاد مسئولین و کارکنان را یکی از مهم ترین مسئولیت های اجتماعی بارز شرایط امروز جامعه برشمرد و از همه همکاران خود در سطح منطقه خواست بیش از پیش در عمل به وظایف اداری و خدمت به مردم اهتمام داشته باشند.

در ادامه این نشست پس از انتخاب اعضاء کمیته مسئولیت اجتماعی محسن مومنی نماینده منطقه در حوزه مسئولیت اجتماعی منطقه با ابراز تشکر از رویکرد ارزشمند مدیریت و مجموعه منطقه به پیاده سازی نظام مسئولیت اجتماعی در منطقه البرز به تبیین مصادیق مسئولیت های اجتماعی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی در استان البرز پرداخت و بر ضرورت برگزاری دوره ها آموزشی و اطلاع رسانی و مستند سازی فعالیت های منطقه در این حوزه مهم تاکید کرد.

فروش سیم کارت‌های یک اپراتور متوقف شد

مدیرکل دفتر حفاظت از حقوق مصرف‌کننده رگولاتوری از توقف فروش سیم‌کارت‌های شرکت خدمات ارتباطی رایتل در سراسر کشور از امروز خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، پیمان قره‌خانی اظهار کرد: پیش از این اپراتورها ملزم شده بودند احراز هویت خریداران سیم‌کارت یا روش رمز یکبار مصرف (One Time Password)، را به منظور جلوگیری از هرگونه سوءاستفاده از مدارک شناسایی متقاضیان و شناسایی صحیح مشترک تلفن همراه در زمان اشتراک پیاده‌سازی کنند.

وی با اشاره به ابلاغ این موضوع به اپراتورهای تلفن همراه و اطلاع‌رسانی آن از طریق رسانه‌ها عنوان کرد: احراز هویت با روش ارسال کد یکبار مصرف (OTP) در سایر اپراتورهای تلفن همراه پیاده‌سازی شده و در حال اجراست و فرایندهای مربوط به خرید سیم‌کارت صرفاً با این روش امکانپذیر است.

قره‌خانی تاکید کرد: براساس الزام رگولاتوری با توجه به عدم پیاده‌سازی و اجرای این روش در فرایندهای فروش ایرانتور رایتل فروش سیم‌کارت‌های این اپراتور در سراسر کشور از امروز تا سه روز آینده غیرقانونی بوده و متوقف می‌شود.

مدیرکل حفاظت از حقوق مصرف‌کننده رگولاتوری تصریح کرد: چنانچه در این بازه زمانی سیم کارتی از سوی ایرانتور رایتل از طریق درگاه‌های مختلف فروخته و یا فعال شود، اعتبار ندارد.

طبق اعلام روابط عمومی سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، وی افزود: کاربران می‌توانند در صورت مشاهده تخلف، موضوع را به سامانه ثبت و پاسخگوئی شکایات ۱۹۵ اعلام کنند.

آغاز تبدیل رایگان خودروها به گازسوز تا دو هفته دیگر

معاون مدیرعامل شرکت ملی پخش حمید قاسمی دمچشمه با اشاره به لیست کارخانه‌های مورد تایید برای تبدیل خودرو بنزینی به گازسوز، گفت: با هفت شرکت در حال مذاکره و بررسی هستیم و قراردادهای آن تیز آماده است و قرار شده تا ۲۵۰ مرکز مشخص شد علی هماعنگی تجهیزات لازم را از این هفت شرکت تامین کنند.

به گفته وی، این ۲۵۰ مرکز همان مراکزی هستند که تام و آدرس آن‌ها در شرکت پخش آورده شده اما ممکن است که تعداد آن‌ها تیز افزایش یابد. اکنون تمی توان درباره عدد دقیق این جایگاه‌ها اظهار نظر کرد.

معاون مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های تفتی با تاکید به اینکه اکنون استقبال از مصرف سی ان جی افزایش یافته است و روزانه ۲۴۳ میلیون مترمکعب مصرف می‌شود اظهار کرد: میزان ثبت‌نام‌ها ۵۰ درصد تسبت به هفته گذشته افزایش یافته اما آن چیزی که مدنظر ماست، هنوز اتفاق نیفتاده ولی در کل رشد استقبال خوب بوده است.

قاسمی در پاسخ به این سوال که کارهای تهایی تابید مراکز چه زمانی انجام می‌شود، گفت: درتهایت تا دو هفته دیگر، این مراکز افزایش یابد. اکنون تمی‌توان درباره عدد دقیق این راستا انجام می‌شود و مردم می‌توانند به این مراکز مراجعه کنند.

وی با بیان این کـه در حال حاضر تیز مردم می‌توانند با هزینه خودشان به این مراکز مراجعه کنند، اظهار کرد: متکلی در این بخش وجود تدارد اما باتوجه به این که تجهیز صورت گرفته است، احتمالا دو هفته دیگر قرارداد متعقد می‌شود و مامی‌توانیم به‌صورت رایگان مخازن را برای مراکز مشخص شده، ارسال کتیم تا فرایند کار پیتش برود.

معاون مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های تفتی درباره ظرفیت انجام این کار گفت: این مسأله به میزان ظرفیت کارگاهها بستگی دارد اما می‌توان گفت که تقریبا در هر شرکت کارخانه مخزن حدودا ۱۵ هزار تبدیل در هر ماه صورت می‌گیرد؛ به عبارت دیگر در هر کدام از هفت کارخانه، امکان تبدیل ۱۵ هزار مخزن وجود دارد و قصد داریم تا این ظرفیت را تا عید به ۲۰ هزار افزایش دهیم.

قاسمی همچنین تصریح کرد: این امکان وجود دارد که به تمام تقاضاها پاسخ دهیم.

قیمت مسکن ملی در هشتگرد چند است؟

با وجود آن که گفته می‌شود واحدهای طرح اقدام ملی مسکن در هشتگرد به قیمت تمام شده عرضه خواهد شد، اما با توجه به هزینه‌های کنونی، قیمت‌ها بین ۲.۵ تا ۳ میلیون تومان برآورد می‌شود، متراژ واحدها نیز به طور میانگین ۷۵ متر مربع خواهد بود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، سهم شهر جدید هشتگرد از ۴۰۰ هزار واحد مسکونی طرح اقدام ملی مسکن ۲۱ هزار واحد است که عملیات اجرایی در بخش آماده‌سازی زمین برای فاز اول ۱۰ هزار واحد آغاز شده است.

آن طور که عضو هیات مدیره شرکت عمران هشتگرد به ایسنا خبر داده صعده ۲۱ هزار واحد در فازهای ۶ و ۷ قرار دارد واحدها در چند تیپ و با قیمت تمام شده متفاوت عرضه می‌شود تا اقشار مختلف توانمندی خرید را داشته باشند.

محمدعلی حاجی‌زاده هم‌چنین اظهار کرد: قبلا منتظر نتیجه پایش نفرات ثبت نامی در سامانه هستیم. اقدامات اولیه جهت فراخوان و انتخاب پیمانکار برای آغاز عملیات اجرایی انجام شده است.

عضو هیات مدیره شرکت عمران شهر جدید هشتگرد افزود: همان‌طور که بارها وزیر و معاونان وزیر راه و شهرسازی اعلام کرده‌اند، بهای واحدهای طرح اقدام ملی بر اساس قیمت زمین و ساخت خواهد بود اما تلاش ما در هشتگرد این است که واحدها با کیفیت خوب ساخته شود و قیمت تمام شده به آن چه مهندس اسلامی وزیر راه و شهرسازی اعلام کردند نزدیک باشد.

وی درباره متراژ واحدهای مسکن ملی در هشتگرد اظهار کرد: تخمین اولیه این است که متراژها بطور میانگین ۷۵ متر مربع طراحی شود. جزئیات دقیق پس از تعیین تکلیف نفرات ثبت نامی علام وانتخاب پیمانکار نیز برابر شیوه‌نامه‌هایی که ابلاغ خواهد شد مشخص می‌شود.

حاجی‌زاده با بیان این‌که پس از حدود چند ساعت از آغاز نام‌نویسی، ظرفیت ثبت نام در هشتگرد تکمیل شد، افزود: افتتاح مترو و هشتگرد تاثیر مناسبی در ارزش افزوده واحدها و رونق این شهر خواهد داشت. اما این‌طور نیست که بعد از افتتاح مترو قیمت خانه در این شهر به یکباره افزایش چشمگیری داشته باشد و این افزایش با ورود سرمایه گذاران بصورت تدریجی خواهد بود در پروژه اقدام ملی نیز قیمت زمین توسط کارشناسان رسمی دادگستری تعیین می‌شود؛ این حال تمام تلاش ما این است که قیمت تمام شده‌ی ساخت، معقول و متعادل باشد تا اقشار متوسط بتوانند از این طرح بهره‌مند شوند.

وی به گفته حاجی‌زاده قطار گلشهر ـ هشتگرد به طور روزانه پس از افتتاح در شش مرحله به صورت رفت و برگشت فعالیت می‌کند و با نظر بهره‌برداران تعداد رام‌ها افزایش پیدا می‌کند.

یادداشت

اشک‌های بودجه

شیخ اجل سعدی در کتاب بی‌نظیر خود گلستان در باب قناعت چنین روایت می‌کند: هر آن کس‌خدا را زاید گریست / که دخلش بود نوزده و خرج بیست.» هرچند این سخن در کشور ما به ضرب‌المثلی تبدیل شده است که همه ایرانیان در ذهن دارند، اما وصف حال سند مالی دولت نیز است. سندی که هرسال از سوی دولت تدوین می‌شود و در معرض رای نمایندگان ملت قرار می‌گیرد. جالب است که اعداد مندرج در جداول آنقدر متعدد و بدون توضیح لازم هستند که نه فقط افراد عادی، بلکه بسیاری از اقتصاددانان هم از خیر بررسی آن می‌گذرند. برای آنکه ما هم به سرگیجه ناشی از این اطلاعات گسترده مبتلا نشویم، مایلم چند مورد از مشاهدات عینی خود را در خصوص تخصیص منابع مالی ارائه کنم ۱- چندی پیش در تلویزیون شاهد چهره معصومانه دختران مدرسه شین‌آباد بودم که قربانی حادثه‌ای شدند که با هزینه چند صد هزار تومان خرید یک بخاری استاندارد برای کلاس به راحتی قابل پیشگیری بود. اما آخرین برآورد جراحان پلاستیک که این کودکان را معاینه کرده‌اند، نشان می‌دهد که برای بازیابی صورت‌ها و بدن‌های سوخته این دانش‌آموزان به زمانی نزدیک ۱۵ سال و هزینه‌ای نزدیک ۱۵ میلیارد تومان نیاز است ۲- چندی پیش با یکی از بستگانم صحبت می‌کردم که در یکی از ادارات آموزش‌وپرورش مسوولیت ارزیابی کیفی و طرح رتبه‌بندی معلمان را برعهده دارد. وی نقل می‌کرد که برای ارزیابی دبیران، به یکی از دبیرستان‌های جنوب تهران مراجعه کرده‌اند. نشان می‌دهد که برای ارزیابی از معلم مربوطه می‌خواهد چند دقیقه‌ای بیرون از کلاس حاضر باشد که بتواند راحت با دانش‌آموزان صحبت کند. از شاگردان می‌پرسد نظرتان درخصوص معلم ریاضی چیست؟ یکی از شاگردان دست بلند می‌کند و می‌گوید: «آقا اجازه، معلم خوبی است. ولی کرایه زیاد می‌گیرد.» ظاهرا این دبیر محترم برای امرار معاش در حوالی مدرسه اقدام به مسافرکشی می‌کرده و تصور کنید شخصیت او در حضور شاگردانش چگونه مراعات می‌شود! ۳- چندی پیش هنگام رانندگی از سواحل شمالی کشور بیایبود. بزرگی که بر سردر یکی از بیمارستان‌های دولتی آویزان شده بود، نظرم را جلب کرد. با وجود آنکه سرعت زیادی داشتم با شدت ترمز زدم و دنده عقب گرفتم تا از جزئیات آن مطلع شوم. بیمارستان دولتی اعلام کرده بود از آنجا که قادر به تامین بودجه لوازم ضروری اتاق‌های جراحی، سی‌سی‌یو و همچنین آی‌سی‌یو نیست، به منظور حفظ سلامت بیماران از همه مردم شهر درخواست کمک کرده بود. تجهیزات مورد نیاز و هزینه تقریبی خرید آنها نیز در ذیل بیابیود درج شده بود. این همه مصادیقی از تخصیص منابع بودجه است که چشمان هر ایرانی را از اشک‌های حسرت پر می‌کند. جالب است که چندین سال است مسوولان بودجه‌ریزی کشور ادعا می‌کنند که درصدد هستند بودجه جاری کشور را از درآمدهای نفتی مجزا سازند و منابع نفتی را فقط صرف طرح‌های عمرانی کشور کنند. طرفه آنکه هر سه مثالی که ذکر آن رفت، از مصادیق بودجه جاری هستند. سال‌هاست که مسوولان کشور تصور می‌کنند. توسعه کشور با کلنگ‌زنی‌های بی‌دریی فراهم می‌شود. سیاستی که باعث شده است اکنون شاهد ۴۷ هزار طرح عمرانی نیمه کاره باشیم که گاه از شروع آنها بیش از دو دهه است که می‌گذرد. طرح‌هایی که نه به بازدهی می‌رسد و نه امکان نقد کردن آنها به‌صورت نیمه کاره وجود دارد. جالب است برنامه‌ریزانی که مرتب شعار می‌دهند که دولت باید از تصدی‌گری دست بردارد و به امور حاکمیتی بپردازد، در واقعیت مسیر متفاوتی را در پیش گرفته‌اند.

هر سال دولت برای تدوین بودجه، مسیر معکوسی را طی می‌کند که لبتا هزینه‌ها را مشخص کرده و سپس در جست‌وجوی تعریف منابع درآمدی برای آنها برمی‌آید. تعدادی که مشخص نیست تا چه حد امکان تحقق دارند. اساسا ارقام اعلام شده توسط دولت در لایحه بودجه، همگی به لحاظ آماری پیش‌بینی شده‌اند و پیش‌بینی از لحاظ علمی نمی‌تواند یک عدد مطلق باشد، بلکه باید یک محدوده خاص را شامل شود. برای مثال اگر می‌گوییم برآورد صادرات نفت در بودجه سال آینده، روزانه یک میلیون بشکه است، اگر انحراف معیار این عدد ۵۰ هزار باشد، با ۵۰ هزار، کاملا با دو مفهوم ریاضی متفاوت روبه‌رو هستیم. این مسأله بالاخص در شرایطی که با بی‌ثباتی‌های مختلف روبه‌رو هستیم، اهمیت دوچندانی پیدا می‌کند و کل مفروضات بودجه را زیر سوال می‌برد. کسری بودجه مهم‌ترین مشکل بودجه سال آینده است که از هم اکنون راهکارهای مختلفی برای آن ارائه شده است. دو راهکار اصلی که تاکنون اشاره شده است، یکی عرضه اوراق بدهی و دیگری قروض اوراق مازاد دولت است. بدون شک یکی از مهم‌ترین راهکارهای تامین کسری بودجه دولت در بسیاری از کشورهای جهان قروض اوراق قرضه دولتی است. ولی مایلم قبل از اظهار نظر در این خصوص به ارائه مثالی ملموس در سطح خرد بپردازم. قرض کنید پدری برای جبران هزینه اداره تحصیل فرزندش، همان گونه که ما اکنون نامرادیین شاه را برای واگذاری کنترل بخش عمده‌ای از منابع طبیعی کشور به هارون جولیوس روبین، به منظور استقراض برای تامین هزینه‌های سفر به قرنگ مورد لمن و نفرین قرار می‌دهیم، نسل‌های بعدی نیز مارا نفرین نخواهند کرد که چه هزینه‌های سنگینی را از جیب آنها برای انجام چه کارهایی اختصاص دادیم؟ همان گونه که ما اکنون نامرادیین شاه را برای واگذاری کنترل بخش عمده‌ای از منابع طبیعی کشور به هارون جولیوس روبین، به منظور استقراض برای تامین هزینه‌های سفر به قرنگ مورد لمن و نفرین قرار می‌دهیم، نسل‌های بعدی نیز مارا نفرین نخواهند کرد که چه هزینه‌های سنگینی را از جیب آنها برای انجام چه کارهایی اختصاص دادیم؟

اما با هزینه‌های این بنگاه‌ها توجیه اقتصادی دارد؟ آیا مشابه تخصیص منابع کشور همچون بشکه‌ای آب است که هرچند مرتب با بارچ در آن آب می‌ریزیم، ولی به دلیل منافذ متعدد، چیز زیادی در داخل بشکه باقی نمی‌ماند. از سوی دیگر باید مشخص کنیم کشش این دارد یا آینده برای خرید اوراق قرضه به چه میزان است و تاثیر این عرضه بر نرخ‌های بهره بازار چیست؟ از آنجا که دولت برای سال‌های متمادی نتوانسته است مطالبات پیمانکاران خود را در موعد مقرر پرداخت کند، همانند قردی بازاری شده است که تاکنون چک‌های بی‌محل زیادی کشیده و به همین دلیل پذیرش چک‌های جدید از سوی وی، بادشواری بسیاری روبه‌رو است. چندی پیش که به نرخ بهره موثر اوراق قرضه نگاه می‌کردم، دو نکته توجه مرا به خود جلب کرد. اوراق قرضه برخی شرکت‌های خصوصی در بازار با نرخ‌های بهره کمتری پذیرفته می‌شوند که تقریبا در هیچ جای دیگر جهان ممکن نیست ریسک ایفای تعهدات دولت بیش از بخش خصوصی باشد. از سوی دیگر مشاهده می‌شود که در روزهای آخر که به سررسید اوراق نزدیک می‌شوید، نرخ‌های بهره به شدت اوج می‌گیرند که به روشنی حکایت از آن دارد که خریداران اوراق از نگهداری اوراق تا روز سررسید پرهیز می‌کنند. راهکار دیگری که برای تامین کسری بودجه دولت اعلام شده است، قروض اوراق مازاد دولت است که رقمی معادل ۴۹/۵ هزار میلیارد تومان از این بابت در بودجه سال آینده پیش‌بینی شده است. در حالی که میانگین رقم محقق شده در سال‌های اخیر از این بابت فقط ۵۰۰ میلیارد تومان بوده است. از آنجا که اموال دولت، معمولا شامل زمین‌ها و ساختمان‌های بزرگ است، معمولا ضعیف و قرونت شده است. بنابراین تا هنگامی که بیماری‌های مهلک اقتصاد ایران بلارجاست، بهبود عکس رادیولوژی سرانی بیش نیست و لایحه بودجه همچون رنگ رخساری است که از مِرز درون حکایت دارد.

دکتر علی‌رضا حیدری